

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 15. и 16. Устава Републике Србије („Службени гласник РС, број 98/06), према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом, као и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• *Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу*

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби за усаглашавањем предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чији се рад републичка административна такса плаћа, а с тим у вези, од стране Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС) је инициран престанак основа за вршење појединих списа и радњи за које је прописана такса.

Наиме, НБС је поднела иницијативу којом се предлаже брисање таксе из Тарифног броја 223в Одељка А Тарифе републичких административних такси која је саставни део Закона о Републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05-др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13-др.закон, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16, 61/17, 113/17, 3/18-исправка и 50/18), којим је прописана такса за списе и радње из области мењачког пословања, и то: за захтев за издавање овлашћења за обављање мењачких послова, за решавање по захтеву за издавање овлашћења за обављање мењачких послова, за пријављивање полагања испита за стицање дозволе за обављање мењачких послова, за издавање сертификата о завршеној обуци за обављање мењачких послова, за издавање потврда, односно уверења у вези обављања мењачких послова, за извод из регистра овлашћених мењача, са подацима из регистра, као и за издавање копија и преписа аката у вези са мењачким пословима које доноси Пореска управа. Брисање таксе је предложено због престанка основа за предузимање тих списа и радњи од стране Пореске управе, односно промене надлежности за обављање мењачких послова. Наиме, Законом о изменама и допунама Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 30/18) којим се мења чл. 39. и 39а Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06.... до 139/14) прописано је да НБС преузима од Министарства финансија - Пореске управе надлежности у вези издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, као и у вези издавања сертификата за обављање мењачких послова. Такође, изменама члана 46. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06.... до 139/14) прописано је да НБС врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената и мењачког пословања.

С тим у вези, на основу наведених одредаба Закона о девизном пословању НБС, од 1. јануара 2019. године преузима од Министарства финансија – Пореске управе надлежности у вези са издавањем и одузимањем овлашћења за обављање мењачких послова и контролом девизног пословања резидената и нерезидената и мењачких послова. Имајући у виду да су списи и радње из области мењачких послова од 1. јануара 2019. године из оквира надлежности НБС, које обавља у складу са одредбом члана 4. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/03, 55/04, 85/05 – др. закон, 44/10, 76/12, 106/12, 14/15 и 40/15 – УС), не може се наплаћивати републичка административна такса. Наиме,

НБС за услуге које врши у свом пословању, наплаћује накнаду по јединственој тарифи, у складу са Одлуком о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге („Службени гласник РС”, бр. 43/2011 ... 24/17).

- *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења Закона*

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, уређивањем материје републичких административних такси законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу таксене политике, и с тим у вези нема могућности да се проблеми реше без доношења закона.

- *Зашто је доношење Закона најбољи начин за решавање проблема?*

Доношење овог закона је најбољи начин за решавање проблема, из разлога што се ради о законској материји коју је једино и могуће мењати и допуњавати одговарајућим изменама закона.

Поред тога, уређивањем материје републичких административних такси Законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу таксене политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се да се брише Тарифни број 223в којим су прописане таксе за захтев за издавање овлашћења за обављање мењачких послова, за решавање по захтеву за издавање овлашћења за обављање мењачких послова, за пријављивање полагања испита за стицање дозволе за обављање мењачких послова, за издавање сертификата о завршеној обуци за обављање мењачких послова, за издавање потврда, односно уверења у вези обављања мењачких послова, за извод из регистра овлашћених мењача, са подацима из регистра, као и за издавање копија и преписа аката у вези са мењачким пословима које доноси Пореска управа, због престанка основа за наплату таксе од стране Пореске управе као надлежног органа, односно промене надлежности за обављање мењачких послова.

Уз члан 2.

Уређује се да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује од 1. јануара 2019. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење Закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10, 13/11 и 20/12).

Доношењем Закона о изменама Закона о републичким административним таксама по хитном поступку омогућило би се усаглашавање предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чији се рад републичка административна такса плаћа, и избегло наплаћивање таксе два пута по истом основу, односно наплата таксе од стране ненадлежног органа.

Имајући у виду да се такса плаћа у циљу подмирења трошкова рада органа проузрокованих захтевима заинтересованих лица, као и да су извршене измене прописа којима је промењена надлежност за обављање мењачких послова, тако да је за послове и радње који су до сада били у надлежности Пореске управе, надлежна НБС, недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по обвезнике који би за предметне послове плаћали републичку административну таксу и накнаду НБС за извршене услуге НБС, као стварно надлежног органа за доношење списа и предузимања радњи из области мењачког пословања.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Доношењем овог закона обезбеђује се усаглашавање предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чији се рад републичка административна такса плаћа, обезбеђује се транспарентност у његовој примени, и избегава могућност наплате таксе два пута по истом основу.

НБС је доставила иницијативу за измену Закона о републичким административним таксама, сходно којој се брише републичка административна такса за списе, односно извршење одређене радње из области мењачког пословања од стране Пореског органа, имајући у виду да је изменама прописа који уређују девизно пословање престала надлежност тог органа за обављање предметних списа и радњи. Износ таксе за одговарајуће списе и радње из области мењачког пословања НБС ће утврдити својим актом.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону?

Закон највероватније неће имати утицај на привреду имајући у виду да се брише такса из области мењачких послова из овог закона али ће се прописати подзаконским актом НБС која је од 1. јануара 2019. године надлежна за издавање списа, односно вршења радњи из области наведених послова.

Имајући у виду да се брише такса из закона којим се уређују републичке административне таксе, наведено брисање ће довести до смањења прихода буџета РС, међутим део прихода буџета РС ће се надокнадити преносом средстава дела добити НБС буџету Републике Србије који се врши сходно одредбама члана 77. Закона о Народној банци Србије.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

За списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају се таксе по одредбама Закона.

Републичке административне таксе наплаћују се у циљу подмирења трошкова проузрокованих радњама органа приликом пружања конкретних услуга на захтев заинтересованих лица. Имајући у виду да Пореска управа почев од 1. јануара 2019. године није надлежна за доношење списка и предузимање радњи из области мењачког пословања, брише се републичка административна такса која је прописана за исте. Међутим, с обзиром да је за обављање предметних послова овлашћена НБС, иста ће у складу са прописима којима је уређено пословање НБС, својим подзаконским актом прописати висину накнаде за услуге које пружа из области мењачког пословања. С тим у вези, примена закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Имајући у виду да се предлаже брисање републичких административних такси из области мењачког пословања, доношење закона не ствара никакве додатне трошкове.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Предложена измена Закона, с обзиром на питања која уређују, немају за циљ подстицање стварања нових привредних субјеката на тржишту, нити тржишне конкуренције.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

У поступку припреме овог закона остварена је сарадња са НБС за чији се рад такса плаћа, а која је поднела иницијативу за измену Закона. Министарство финансија размотрило је иницијативу и, по сачињавању текста Нацрта закона, исти је достављен надлежним органима, као и другим органима на мишљење, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да се изјасне о предложеном закону.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

Министарство финансија надлежно је за давање мишљења у примени Закона.

Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публиковањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем овог закона.